

FRA sajtóközlemény
Bécs/Brüsszel, 2018. december 4.

Szabad választás, szabad döntés a fogyatékossgal élők számára

Megválasztani azt, hogy hol és kivel élünk, mit és mikor eszünk: az önálló élet elemeit a legtöbbet magától értetődőnek tartjuk. A fogyatékossgal élők számára azonban az elmélet és a gyakorlat nagyon távol állhat egymástól, állítja az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) legfrissebb jelentésében, amely azt vizsgálja, hogy a fogyatékossgal élőket mi segíti és mi akadályozza az önálló közösségi élet felé vezető úton.

„Mindenki szabadnak született és joga van megválasztani és eldönteni, hogyan szeretné leélni az életét – állítja a FRA igazgatója, [Michael O’Flaherty](#). „Ha a fogyatékossgal élők számára lehetővé tesszük, hogy a közösség teljes és önálló tagjai legyenek, azzal az összes jogukat gyakorolhatják és aktívan részt vehetnek a társadalom életében.”

Az [„Intézményekből a közösségi életbe: a fogyatékossgal élők perspektívái első kézből”](#) című jelentés az önálló életre való átállással közvetlenül érintett emberek tapasztalatain alapul. Közéjük tartoznak a fogyatékossgal élők és családjaik.

A jelentés hangsúlyozza az említett átállás támogatására szolgáló uniós és a tagállamokban elfogadott erős jogszabályi keretet, amely magában foglalja például a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményt és az Európai Unió Alapjogi Chartáját, valamint egyéb, nemrégiben történt kötelezettségvállalásokat, például a Szociális Jogok Európai Pillérét.

Az elérhető és megfizethető támogatási szolgáltatások hiánya, a tartós megbélyegzés és diszkrimináció, valamint az akadálymentesített környezet hiánya azonban meggátolják a fogyatékossgal élőket abban, hogy teljes mértékben éljenek törvényes jogaikkal. A jelentés különböző módszereket említ ennek a helyzetnek a felszámolására, például:

- Minden tagállamnak biztosítania kell, hogy világos célokkal és határidőkkel, valamint kellő mértékű finanszírozással rendelkezzen – beleértve az uniós forrásokat is – a fogyatékossgal élők önálló életének, a közösségbe való beilleszkedésének lehetővé tétele érdekében.
- Az EU-nak és tagállamainak fel kell hívniuk a figyelmet az önálló élet előnyeire, többek között olyan személyes történetek által, amelyek elősegítik a fogyatékossgal élőkhez való hozzáállásban bekövetkező kedvező változást.
- A tagállamoknak össze kell hangolniuk törekvéseiket az önálló életet segítő szolgáltatások támogatása és biztosítása érdekében. Ennek során teljes mértékben be kell vonni a fogyatékossgal élőket és a velük közvetlenül foglalkozó szervezeteket a döntéshozatalba és a szakpolitikák kialakításába.
- A tagállamoknak gyakorlati útmutatást és képzést kell kínálniuk azzal kapcsolatban, hogyan lehet a leginkább megvalósítani az önálló életet.
- A tagállamoknak szakértői szolgáltatásokat kell felajánlaniuk, és elérhetővé kell tenniük az általános szolgáltatásokat a fogyatékossgal élők igényei széles skálájának kielégítése érdekében. Ez magában foglalja az önálló élethez szükséges készségekkel való felvértezésüket is.

A jelentés Bulgáriában, Finnországban, Írországban, Olaszországban és Szlovákiában folytatott terepmunkán alapszik, ugyanakkor a következtetések minden tagállamra vonatkozhatnak tekintetben, hogy mi működik, mi nem, és miért.

A személyes történeteket, az infografikákat, a tagállami esettanulmányokat és egyéb információkat megtekintheti a [sajtócsomagban](#) vagy lépjen kapcsolatba velünk az alábbi címen: media@fra.europa.eu / Tel.: (+43) 1 580 30 642